

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	7
KISALTMALAR DİZİNİ	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA ARAMA KAVRAMI, ARAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ, ARAMAYA HAKİM OLAN İLKELER, ARAMANIN AMAÇLARI VE ŞARTLARI

I. ARAMA KAVRAMI, ARAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ VE ARAMAYA HAKİM OLAN İLKELER.....	19
A. KAVRAM VE TANIM	19
B. ARAMA SAYILMAYAN DURUMLAR	22
C. ARAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ, ÖZELLİKLERİ VE ÖN ŞARTLARI	25
1. Aramanın Hukuki Niteliği.....	25
2. Aramanın Özellikleri	26
a. Hükümden Önce Temel Bir Hakkı Sınırlama	26
b. Kanunla Düzenlenme Zorunluluğu.....	26
c. Araç Olma	27
d. Geçici Olma	27
3. Aramanın Yapılması İçin Ön Şartlar	28
a. Gecikmede Sakınca Bulunması	28
b. Görünüşte Haklılık	29
c. Orantılılık (Ölçülülük)	30
D. ARAMAYA HAKİM OLAN İLKELER	30
1. Hukuk Devleti İlkesi	30
2. İnsan Onurunun Dokunulmazlığı İlkesi	32
3. Özel Hayatın Gizliliği İlkesi	33
4. Maddi Gerçeğin Araştırılması İlkesi	39
5. Adil Yargılanma (Dürüst İşlem) İlkesi	40

II. ARAMANIN TÜRLERİ, AMAÇLARI VE ŞARTLARI	43
A. ARAMANIN TÜRLERİ	43
1. Önleme Araması.....	43
2. Adli Arama.....	45
B. ARAMANIN AMAÇLARI	45
1. Delil Elde Etme ve El koyma Amaçlı Arama.....	46
a. Delil Elde Etme Amaçlı Arama	46
b. Elkoyma Amaçlı Arama.....	47
2. Yakalama Amaçlı Arama.....	51
C. ARAMANIN ŞARTLARI	52
1. Şüphenin Bulunması	52
a. Basit şüphe	53
b. Yeterli Şüphe	54
c. Kuvvetli Şüphe.....	55
d. Makul Şüphe	55
2. Hakim Kararı veya Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Yetkili Merciin Yazılı Emrinin Bulunması.....	61
a. Hakim Kararının Bulunması	61
b. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Yetkili Merciin Yazılı Emrinin Bulunması	67
(1) Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hal.....	67
(2) Cumhuriyet Savcısının veya Cumhuriyet Savcısına Ulaşılamayan Hallerde Kolluk Amirinin Yazılı Emrinin Bulunması	69
(3) Hakim Kararı veya Yetkili Merciin Emrine Gerek Olmadan Arama Yapılabilecek Haller.....	72

İKİNCİ BÖLÜM

VERGİSEL ARAMA KAVRAMI, VERGİSEL ARAMANIN AMAÇLARI, ÖZELLİKLERİ, ŞARTLARI VE UYGULANMASI

I. VERGİSEL ARAMA KAVRAMI, VERGİSEL ARAMANIN AMAÇLARI VE TANIMI	77
A. VERGİSEL ARAMA KAVRAMI	77
B. VERGİSEL ARAMANIN AMAÇLARI	80
1. Vergisel Aramanın Asli Amacı	80
2. Vergisel Aramanın Tali Amaçları	81
a. Vergi İncelemesinin Amaçlarına Ulaşmasına Katkıda Bulunmak.....	81
b. Vergi Kaçakçılığı Dışındaki Diğer Vergi Suç ve Kabahatlerine İlişkin Delil Elde Etmek	82

3. Mehaz Kanun Uygulamasında Vergisel Aramanın Amaçları.....	84
C. VERGİSEL ARAMANIN TANIMI.....	87
D. VERGİSEL ARAMANIN TARİHSEL SÜRECİ VE KAPSAMI	90
1. Vergisel Aramanın Tarihsel Süreci.....	90
2. Vergisel Aramanın Kapsamı.....	96
a. Sınırlı Vergisel Arama.....	96
b. Genel Vergisel Arama	97
c. Çok Yönlü Vergisel Arama.....	97
II. VERGİSEL ARAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ, ÖZELLİKLERİ VE VERGİSEL ARAMADA CEZA MUHAKEMESİ KANUNU HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI	98
A. VERGİSEL ARAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	98
B. VERGİSEL ARAMANIN ÖZELLİKLERİ	99
1. Vergisel Arama Hükümden Önce Temel Bir Hakkı Kısıtlar.....	99
2. Vergisel Arama Bir Yaptırım Değil Araçtır.....	100
3. Vergisel Arama Geçicidir	101
C. VERGİSEL ARAMANIN VERGİ İDARESİNİN BİR DENETLEME İŞLEMİ OLARAK DEĞERLENDİRİLİP DEĞERLENDİRİLEMEYECEĞİ SORUNU	101
D. VERGİSEL ARAMADA CEZA MUHAKEMESİ KANUNU HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI	103
III. VERGİSEL ARAMANIN ŞARTLARI	104
A. VERGİSEL ARAMANIN ÖNŞARTLARI	105
1. Görünüşte Haklılık	105
2. Gecikmede Sakınca Bulunması	105
3. Orantılılık (Ölçülülük).....	106
B. VERGİSEL ARAMANIN ŞARTLARI.....	108
1. Yükümlünün Vergi Kaçırıldığına Dair Emare/Makul Şüphe Bulunması	109
a. Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan Ölçüt: Vergi Kaçırıldığına Delalet Eden Emareler Bulunması	109
b. CMK'ya Uygun Olarak VUK'da Yer Alması Gereken Ölçüt: Vergi Kaçırıldığına Dair Makul Şüphe Bulunması	112
2. İhbar Veya Vergi İncelemeleri Yoluyla Vergi Kaçakçılığı Suçu Bakımından Makul Şüphe Oluşturan Emarelerin Tespit Edilmesi	114
a. Kaçakçılık Suçu Bakımından Makul Şüphe Oluşturan Emarelerin İhbara Dayanması.....	117
(1) İhbar Kavramı Ve İhbarın Şekli	118
(2) İhbarda Bulunabilecekler ve İhbarın Yapılabileceği Mercii	121
(3) İhbarın Değerlendirilmesi.....	122

b. Kaçakçılık Suçu Bakımından Makul Şüphe Oluşturan Emarelerin Vergi İncelemesine Dayanması	124
3. İnceleme Elemanı Tarafından Arama Yapılmasına Gerek Duyularak Arama Talebinde Bulunulması	126
4. Arama Kararının Alınması	129
IV. VERGİSEL ARAMAYA HAZIRLIK SÜRECİ	134
A. ARAMA KARARI ÖNCESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLECEK HAZIRLIK İŞLEMLERİ	134
B. ARAMA KARARININ ALINMASI.....	138
1. Vergi İnceleme Elemanı Tarafından Arama Talebinde Bulunulması	138
a. Arama Talebinde Bulunması Gereken Unsurlar	138
b. Arama Talebinde Bulunulması Usulü	139
2. Arama Talebine İlişkin Kararlar	141
a. Arama Kararı Verilmesi.....	141
(1) Arama Kararında Bulunması Gereken Unsurlar.....	142
(a) Aramanın Yapılacağı Yer	143
(b) Arama Kararının Geçerli Olacağı Süre.....	143
(c) Aramanın Konusunu Oluşturan Fiil.....	145
(2) Arama Kararına İtiraz.....	145
b. Arama Talebinin Reddedilmesi Ve İtiraz	147
C. ARAMA KARARI ALINMASI SONRASI YAPILACAK HAZIRLIKLAR	148
V. VERGİSEL ARAMA KARARININ UYGULANMASI	148
A. NEZDİNDE VERGİSEL ARAMA YAPILABİLECEKLER	149
1. Yükümlü ve Sorumlular	149
2. Kaçakçılıkla İlgisi Görülen Diğer Kişiler	149
B. ARAMANIN ZAMANI VE ARAMA YAPILACAK YERLER	150
1. Arama Zamanı	150
2. Arama Yapılacak Yerler	153
C. VERGİSEL ARAMADA HAZIR BULUNMASI GEREKEN KİŞİLER.....	155
D. VERGİSEL ARAMANIN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	160
1. Vergisel Aramanın Başlaması Ve Aramaya Maruz Kalanlara Bilgi Verilmesi	160
2. Kilitli Yerlerin Açtırılması	162
3. Aramanın İnzibatı Ve Zor Kullanma Yetkisi	163
4. Defter, Belge Ve Kayıtları İnceleme Yetkisi	163
5. Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoyma	166

a.	Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programları ve Kütüklerinde Yapılacak Arama, Kopyalama, Elkoyma Ve Şartları.....	167
(1)	Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programları Ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama Ve Şartları	168
(2)	Bilgisayarlara, Bilgisayar Programları Ve Kütüklerine Elkoyma Ve Şartları	171
b.	Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programları ve Kütüklerinde Vergisel Arama Yapılması	172
(1)	Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programları ve Kütüklerinde Vergisel Arama Yapılmasının Unsurları	174
(2)	Vergisel Aramada Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programları ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoyma Yapılması Usulü	178
6.	Vergisel Aramada Bulunan Defter ve Belgeler Ve Bunlara Elkonulması	181
a.	Arama Sırasında Bulunan Defter Ve Belgeler İle Ayrıntılı Tutanak Düzenlenmesi	181
b.	Vergisel Aramada Elkoyma	185
7.	Vergisel Arama Sırasında Tesadüfen Elde Edilen Deliller	189
8.	Vergisel Aramanın Tamamlanması	191
9.	Vergisel Aramada Elkonulanların İncelenme Usulü Ve Süresi İle Bu Süreçte Aramaya Muhatap Olanların Hak Ve Yükümlülükleri.....	194
a.	Vergisel Aramada Elkonulanların İncelenme Usulü	194
b.	Vergisel Aramada Elkoyma Süresi Ve Elkoyma Süresinin Uzaması	195
c.	Elkonulanların İncelenmesinin Tamamlanması, Vergi İnceleme Ve Vergi Suçu Raporlarının Düzenlenmesi.....	199
(1)	Elkonulanların İncelenmesinin Tamamlanması.....	199
(2)	Vergi İnceleme Raporunun Düzenlenmesi.....	200
(3)	Vergi Suçu Raporunun Düzenlenmesi Ve Mütalaa Şartı	202
(4)	Vergi İncelemesinden Doğan Diğer Bildirim Yükümlülükleri	206
d.	Vergisel Aramada Elkonulanların İncelenmesi Aşamasında Yükümlülerin Sahip Olduğu Hak Ve Ödevler.....	207
(1)	Elkonulan Defter, Belge Ve Kayıtları İnceleme İle Bunlardan Kayıt Ve Örnek Alma.....	208
(2)	Beyanname Verme Ödevinin Kalkmaması Ve Beyanname Verme Süresinin Uzaması	208
(3)	Kayıtların Yeniden İşlenmesi	209

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİSEL ARAMANIN SONUÇLARI

I. VERGİSEL ARAMANIN VERGİ İNCELEMESİNE BAĞLI OLARAK ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARI İLE YÜKÜMLÜNÜN BUNLARA KARŞI BAŞVURABİLECEĞİ YOLLAR	211
A. VERGİSEL ARAMANIN VERGİ İNCELEMESİNE BAĞLI OLARAK ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARI	211
1. Vergi Tarh Edilmesi	211
a. İkmalen Vergi Tarh Edilmesi	211
b. Resen Vergi Tarh Edilmesi	212
2. Gecikme Faizi Ödenmesi	213
3. Vergi Cezalarının Kesilmesi	214
a. Vergi Ziyat Cezasının Kesilmesi	215
b. Usulsüzlük Cezalarının Kesilmesi	217
4. Kamu Alacaklarının Korunmasına Yönelik Güvence İşlemlerinin Uygulanması	218
a. Teminat İstenilmesi	219
b. İhtiyati Haciz Ve İhtiyati Tahakkuk Uygulanması	220
(1) İhtiyati Haciz Uygulanması	220
(2) İhtiyati Tahakkuk Uygulanması	222
B. VERGİ İNCELEMESİNE İSTİNADEN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLERE KARŞI ARAMAYA MUHATAP OLAN YÜKÜMLÜLERİN BAŞVURABİLECEĞİ YOLLAR	223
1. Cezalarda İndirim Talep Etme	223
2. Yanılmanın İleri Sürülmesi	224
3. Düzeltme Talebinde Bulunma	225
4. Uzlaşmaya Başvurma	226
a. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmaya Başvurma	227
b. Tarhiyat Sonrası Uzlaşmaya Başvurma	229
5. Dava Açma	230
II. HUKUKA AYKIRI VERGİSEL ARAMANIN SONUÇLARI	232
A. İDARE HUKUKU BAKIMINDAN SONUÇLARI	232
1. Hukuka Aykırı Vergisel Aramaya Bağlı Olarak Yapılan Tarh Ve Ceza Kesme İşlemlerinin İptal Davasına Konu Olması	232
2. Hukuka Aykırı Arama Nedeniyle Tazminat Talep Edilmesi (Tazminat Sorumluluğu)	234
a. Tazminatın Tabi Olacağı Hukuki Rejimin Tespiti	234

b. Hukuka Aykırı Vergisel Arama Nedeniyle Açılacak Tazminat Davaları.....	239
B. CEZA VE CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU BAKIMINDAN SONUÇLARI.....	241
1. Elde Edilen Delillerin Hukuka Aykırı Olmaları Nedeniyle Hükme Esas Alınamaması (Geçersiz Sayılması).....	241
2. Hukuka Aykırı Aramanın Suç Teşkil Etmesi.....	245
III. VERGİSEL ARAMANIN İHBAR EDEN BAKIMINDAN SONUÇLARI	247
SONUÇ	249
KAYNAKÇA	255

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Vergisel Arama Talep Yazısı Örneği	266
Tablo 2. Vergisel Arama Kararı Örneği	267
Tablo 3. Arama İçin Kolluk Görevlisi Talep Örneği	269
Tablo 4. Vergisel Arama Tutanağı Örneği.....	270
Tablo 5. Vergisel Aramada Elkonulan Defter Ve Belgeler İçin İnceleme Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar Örneği.....	271